

Franse Blaasmuziek

Han de Vries, *hobo*

George Pieterse, *klarinet*

Joep Terwey, *fagot*

Vicente Zarzo, *hoorn*

Jacques Zoon, *fluit*

Pascal Rogé, *piano*

Concertgebouw, Kleine Zaal:
woensdag 18 juni 1986 | 20.15 uur
zondag 22 juni 1986 | 20.15 uur

Franse Blaasmuziek

Programma I

A. Roussel

Divertissement opus 6 (1906)

A. Jolivet

Sonatine (1964)

– Ouverture

– Récitatif

– Ostinato

J. Ibert

Cinq Pièces en trio (1947)

I Allegro vivo

II Andantino

III Allegro assai

IV Andante

V Allegro quasi marziale

E. Satie

3 Gnossiennes (1890)

1 Gymnopedie (1888)

'Je te veux...' (ca. 1900)

P A U Z E

woensdag 18 juni 20.15 uur Concertgebouw

piano

Pascal Rogé

fluit

Jacques Zoon

hobo

Han de Vries

klarinet

George Pieterse

fagot

Joep Terwey

hoorn

Vicente Zarzo

C. Saint-Saëns

Caprice sur des airs Danois et Russes

opus 79

C. Debussy

Syrinx (1912)

F. Poulenc

Trio (1926)

I Presto

II Andante

III Rondo

J. Françaix

L'Heure du Berger (1947)

I Les Vieux Beaux

II Pin-up Girls

III Les petits nerveux

Franse Blaasmuziek

Programma II

A. Tansman

La Danse de la Sorcière (1922)

Ch. Koechlin

Trio (1924)

I Lent

II Moderato sans lenteur

III Final – all. con moto

O. Messiaen

uit **Quatuor pour la fin du Temps** (1940)

III Abîme des oiseaux

M. Ravel

Sonatine (1905)

I Modéré

II Mouvement de Menuet

III Animé

P A U Z E

zondag 22 juni 20.15 uur Concertgebouw

D. Milhaud

Sonate (1918)

I Tranquille

II Joyeux

III Emporté

IV Douloureux

J. Françaix

Divertissement (1947)

– Prélude

– Allegretto assai

– Elégie

– Scherzo

Fr. Poulenc

Sextuor (1932-1939)

I Allegro vivace

II Divertissement

III Finale

Albert Roussel

Albert Roussel werd in 1869 in Tourcoing geboren. Op 18-jarige leeftijd begon hij een opleiding aan de zeevaartschool in Brest. Nadat hij 5 jaar had gevaren, nam hij in 1894 afscheid van de marine en besloot om componist te worden. Hij studeerde o.a. aan de Scola Cantorum bij Vincent d'Indy, die hem vanaf 1902 de leiding gaf over een contrapuntklas. Eén van de leerlingen die Roussel daar heeft lesgegeven was Erik Satie.

In het speciale nummer van *La Revue Musicale*, april 1929 dat aan Roussel gewijd was, wordt geschreven dat dit stuk zijn tijd ver vooruit was.

Hoe groot de waardering voor Roussel was, blijkt uit het feit dat in het supplement van deze *Revue Musicale* de componisten: Arthur Honegger, Jacques Ibert, Maurice Delage, Conrad Beck, Darius Milhaud, Francis Poulenc, Arthur Hoérée en Alexandre Tansman gezamenlijk een *Hommage à Roussel* componeerden, een pianowerk dat men nog zelden hoort en dat alleen nog antiquarisch te verkrijgen is.

Roussel heeft zich nooit bij een groep of stroming aangesloten. Hij overleed in 1937 in Royan.

Het *Divertissement* opus 6 voor piano en blaaskwintet dateert uit 1906 en werd in april van dat jaar uitgevoerd door leden van de Société Moderne d'Instruments à Vent met als pianist E. Wagner.

André Jolivet

André Jolivet werd op 8 mei 1905 in Parijs geboren. Hij studeerde aanvankelijk bij Paul de Flem, van wie hij een solide klassieke opleiding kreeg en nam tegelijkertijd lessen bij Edgar Varèse, die rond de jaren '30 in Parijs woonde.

Jolivet behoorde tot de groep 'La jeune France' samen met Daniel Lesur, Olivier Messiaen en Yves Baudrier.

Deze groep werd door het initiatief van laatstgenoemde in 1936 opgericht en was tot de Tweede Wereldoorlog de meest actieve serieuze muzikale stroming in Frankrijk.

Jolivet was, evenals de bekende componisten van de groep 'Les Six', sterk beïnvloed door Stravinsky's *Le Sacre du Printemps*. Zijn religieuze gevoelens leidden hem naar de rituele en primitieve muziek: dat ritme en die toonsystemen: Afrika, het Verre Oosten en Polynesië. Hij was steeds op zoek naar nieuwe klankeffecten en probeerde te ontsnappen aan de tonaliteit.

Jolivet had vanaf 1945 de muzikale leiding van de Comédie Française in Parijs. Deze positie leidde tot het componeren van toneelmuziek en balletten.

Jolivet overleed in 1974 in Parijs.

Zijn sonatine voor hobo en fagot werd in 1964 geschreven.

Jacques Ibert

Jacques Ibert, geboren in 1890 in Parijs, kreeg zijn eerste muzieklessen van zijn moeder. Vanaf 1910 studeerde hij 4 jaar aan het Parijse Conservatoire en kreeg lessen van o.a. Fauré en Vidal.

Zijn eerste compositie, een sonate voor viool en klavier, in de stijl van César Franck, werd door zijn studievriend Darius Milhaud ten doop gehouden.

Gedurende de Eerste Wereldoorlog was Ibert marine-officier. Uit de militaire dienst ontslagen, meldde hij zich, aangemoedigd door Nadia Boulanger en Roger Ducasse, voor de Prix du Rome.

Deze Premier Grand Prix werd hem in 1919 toegekend. Van 1920-1923 woonde hij in de Villa Medici in Rome, waar hij opnieuw in 1937 zou terugkeren toen hij benoemd werd tot directeur van deze Franse Academie.

Pas na de Tweede Wereldoorlog zag Ibert zijn vaderland terug.

Ibert had een speciale liefde voor blaasinstrumenten.

Hij schreef o.a. een fluitconcert, een hoboconcert, een concert voor cello en blazers, een concertino voor altsaxofoon, een werk waar Ibert bijzonder op gesteld was, en vele andere kamermuziekwerken in diverse combinaties. Hij overleed in 1962.

Erik Satie

Erik Satie werd geboren in 1866 in Honfleur (Calvados). Hij was zoon van een Schotse moeder en een Franse vader. Op 8-jarige leeftijd kreeg hij z'n eerste muzieklessen van de organist Vinot. Hij studeerde van 1883-84 aan het Parijse Conservatoire en volgde van 1905-08 compositielessen aan de Scola Cantorum bij Vincent d'Indy en Albert Roussel. Hij werkte als caf pianist o.a. in het Parijse cabaret 'Chat Noir' en de 'Auberge du Clou' in Montmartre. Deze excentrieke componist uit de voorstad Arcueil had een grote invloed op de jongere generatie componisten. De in 1918 opgerichte 'Groupe des Six' (Milhaud, Honegger, Auric, Poulenc, Durey en Tailleferre) stelden zich onder zijn leiding. Diaghilev, Cocteau en Picasso behoorden tot Satie's vriendenkring. Hij overleed in Parijs op 59-jarige leeftijd.

De 3 *Gnossiennes* ontstonden in de jaren 1889-1893.

In totaal zijn er 6 en ze behoren tot Satie's vroegste composities. Zijn meest bekende en populairste piano-werken zijn de 3 *Gymnopédies* uit 1888.

Drie jaar later orkestreerde Claude Debussy no. 1 en 3.

Rond 1900 schreef Satie verschillende café-liedjes.

Je te veux was    n van deze songs, welke hij ook voor de piano bewerkte.

Camille Saint-Saëns

Camille Saint-Saëns werd in 1835 in Parijs geboren. Zijn vader was dichter, chansonnier en zijn moeder aquarelliste. Hij begon zijn carrière als 'wonderkind', schreef zijn eerste pianocompositie op 4-jarige leeftijd, baarde een jaar later opzien door zijn optreden met een Beethoven Sonate en speelde op 10-jarige leeftijd in de Salle Pleyel het *Pianoconcert in B-dur* van Mozart en een Beethoven pianoconcert. Saint-Saëns componeerde een omvangrijk oeuvre, was 19 jaar organist van de 'Madeleine' in Parijs, gaf korte tijd pianoles en trad op als pianist en dirigent.

In 1871 richtte hij samen met César Franck en andere musici de Société Nationale de Musique op. Naast zijn muzikale leven vond hij tijd om 4 toneelstukken en een gedichtenbundel te schrijven. Verder hield hij zich nog bezig met astronomie, archeologie en botanica. Saint-Saëns overleed op 86-jarige leeftijd in Algiers.

Caprice sur des airs Danois et Russes componeerde hij in april 1887. Diezelfde maand nog zou hij op toernee naar Rusland gaan. Hij droeg het werk op aan Tsarina Maria Feodorovna, de vrouw van Tsaar Alexander III. De fluitist Paul Taffanel, hoboïst Ernest Gillet en klarinetist Charles Turbau, die met Saint-Saëns meereisden, speelden de première in Petersburg.

Claude Debussy

Claude Debussy werd in 1862 in Saint-Germain-en-Laye geboren, waar zijn vader een porseleinwinkeltje had. Van zijn moeder en een zekere mevrouw Roustan, bij wie de jonge Debussy een deel van zijn jeugd in Cannes doorbracht, ontving hij zijn eerste onderwijs. Zonder op school geweest te zijn ging hij in 1873 naar het conservatorium in Parijs. Dat hij daar kwam was te danken aan een leerlinge van Chopin, de pianiste Nauté De Fleurville, die zijn talent ontdekte en hem les gaf tot hij naar het conservatorium ging.

Van 1873-1884 studeerde hij piano bij Lavignac, Durand en Marmontel en compositie o.a. bij César Franck. In 1884 ontving hij de Prix du Rome voor zijn cantate *L'enfant prodige*. Tot eind '87 verbleef hij in de Villa Medici in Rome. Zijn grote bekendheid verwierf hij met het lyrische drama *Pelléas en Mélisande* (1891-1902).

Na een langdurige ziekte overleed Debussy in 1918 in Parijs.

Syrinx voor fluit solo werd gecomponeerd in 1912.

De toneelschrijver Gabriel Mourey had Debussy gevraagd de muziek te schrijven bij zijn stuk 'Psyché'. Debussy kwam echter niet verder dan een fragment voor fluitsolo, dat op de première achter de coulissen gespeeld werd door de fluitist Louis Fleury. Onder de titel *La flute de Pan*, bracht die solo Fleury grote successen op zijn concertreizen. Pas in 1927 werd het uitgegeven onder de naam *Syrinx*, dit om verwarring te voorkomen met *La flute de Pan* uit *Chansons de Bilitis* (1897) van Debussy.

De naam van dit stuk is ontleend aan de mythe van de nimf Syrinx, die op de vlucht voor de verliefde Pan op haar smeekbede om hulp door de godin Gaea in een bos riet werd veranderd. Het zuchten van Pan in het riet bracht klagende tonen voort. Dit bracht Pan op het idee 7 stokjes van verschillende lengte te nemen, ze samen te binden en daaruit een muziekinstrument te maken, de Panfluit of Syrinx genaamd.

Francis Poulenc

Francis Poulenc werd in 1899 in Parijs geboren. Op 15-jarige leeftijd werd hij leerling van de Spaanse pianist Viñes, die Poulenc in contact bracht met Erik Satie en Georges Auric. Door Satie's toedoen werd in 1917 Poulenc's werk *Rhapsodie Nègre* voor zangstem, strijkkwartet, piano, fluit en klarinet in c uitgevoerd in de concertserie 'Nouveaux Jeunes' in Parijs. Poulenc behoorde tot de componisten van 'Les Six'.

Behalve de waardevolle adviezen van Charles Koechlin, volgde Poulenc geen verdere muzikale opleiding. Met zijn vriend Darius Milhaud maakte hij verschillende reizen door Europa en ontmoette in Oostenrijk Alban Berg, Anton Webern en Arnold Schönberg. Zijn bekendheid kreeg Poulenc in 1924 met zijn ballet *Les Biches*, dat door de Russische groep van Diaghilev werd uitgevoerd.

Poulenc overleed 30 januari 1963 in Parijs, enkele uren eerder dan de beroemde schrijver Jean Cocteau met wie hij zijn hele leven bevriend was geweest.

Het *Trio voor piano, hobo en fagot* werd in 1926 geschreven en opgedragen aan Manuel de Falla.

Poulenc schreef het volgende over deze compositie: 'Ik ben erg op mijn Trio gesteld, omdat het doorzichtig van klank en evenwichtig is. Voor degenen die geloven dat ik slordig ben met de vorm van een compositie, voor diegenen aarzel ik niet om hierbij mijn geheim te verklappen. Het eerste deel is opgezet als een allegro van Haydn en het finale rondo heeft de vorm van het Scherzo van Saint-Saëns' 2e pianoconcert. Ravel adviseerde mij altijd deze methode te volgen, zoals hij zelf ook vaak deed'.

De eerste versie van het *Sextuor* voor fluit, hobo, klarinet, fagot, hoorn en piano werd in 1932 geschreven. In 1929 herschreef Poulenc zijn sextet en werd het voor het eerst uitgevoerd.

Jean Françaix

Jean Françaix werd in 1912 in Le Mans geboren, waar zijn vader directeur van het conservatorium was. Voordat Françaix naar Parijs verhuisde kreeg hij een muzikale opleiding en werd op 12-jarige leeftijd met een prijs onderscheiden.

Vanaf 1924 studeerde hij aan het Parijse Conservatoire en kreeg compositielessen van Nadia Boulanger. In 1930 behaalde hij de 'Prix de piano'.

L'heure du Berger voor blaaskwintet en piano werd in 1947 gecomponeerd evenals zijn *Divertissement* voor hobo, klarinet en fagot, dat hij voor het Trio André Dupont schreef.

Het *Divertissement* voor hobo, klarinet en fagot, geschreven voor 'le merveilleux Trio André Dupont' werd evenals *L'heure du Berger* in 1947 geschreven.

Alexandre Tansman

Alexandre Tansman werd in 1897 in Lodz, Polen, geboren. Van 1902-1914 studeerde hij piano en compositie aan het conservatorium in Lodz.

In 1914 ging hij filosofie en rechten studeren aan de universiteit van Warschau en nam tegelijkertijd compositielessen bij Rytel. In 1919 stuurde hij twee composities in onder pseudoniem naar het Nationaal Pools Muziekconcours. Beide behaalden een prijs, nl. de eerste en de tweede. Door deze prijs kon Tansman nog hetzelfde jaar naar Parijs vertrekken. Daar ontmoette hij Ravel die hem bij de muziekuitgevers introduceerde. Ook leerde hij Milhaud en Honegger kennen.

De dirigenten Korissevitzki, Stokovski, Toscanini en Mengelberg voerden vanaf 1923 regelmatig zijn werken uit. In 1938 werd Tansman Frans staatsburger. Gedurende de Tweede Wereldoorlog woonde hij met zijn familie in Hollywood, USA, waar een hechte vriendschap met Stravinsky ontstond. In 1946 keerde hij naar Parijs terug.

La danse de la Sorcière voor blaaskwintet en piano, is een fragment uit het ballet *Le Jardin du Paradis*, en werd geschreven in 1922. Het stuk is opgedragen aan Roland-Manuel, een Franse musicoloog en componist, leerling van Roussel en Ravel.

Charles Koechlin

Charles Koechlin werd in Parijs geboren op 27 november 1867. Zijn vader was textiel-ontwerper en aanvankelijk ging hij naar de Hogere Technische School. Om gezondheidsredenen moest hij van school af en ging naar het conservatorium op zijn 22e jaar. Zijn leraren waren Massenet en Fauré.

Koechlin schreef zijn eerste werk op 23-jarige leeftijd. Hij was een groot bewonderaar van de film, en liet zich door de film ook inspireren bij het componeren: *Le portrait de Daisy Hamilton* (1934), *Danses* (Ginger Rogers) etc. Hij stierf in Zuid-Frankrijk op 31 december 1950 en liet een groot oeuvre en vele kinderen na.

Dit trio is geschreven in oktober 1924 en voor het eerst uitgevoerd op 6 mei 1927 door de musici Le Roy, Dhérin en Cahuzac.

Olivier Messiaen

Olivier Messiaen werd in 1908 in Avignon geboren. Vanaf 1919 kreeg hij een grondige muzikale opleiding totdat hij in 1930 met vele onderscheidingen aan het Parijse Conservatoire afstudeerde. Hij kreeg o.a. les van Paul Dukas en Marcel Dupré.

Tijdens zijn studie ging zijn interesse al uit naar de ritmen van de Griekse en Indiase volksmuziek. Ook het gezang van vogels speelt een belangrijke rol in zijn werken.

Het is bekend van hem dat hij er met de tape-recorder op- uittrekt om vogelgeluiden op te nemen.

Samen met Jolivet, Lesur en Baudier behoorde hij tot de in 1936 opgerichte groep 'La Jeune France'.

Vanaf dit jaar gaf Messiaen compositielessen aan de Scola Cantorum totdat hij bij het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog onder dienst moest.

Gedurende '40-41 was hij in Duitse krijgsgevangenschap in Görlitz. Toen hij in 1942 in Parijs terugkeerde werd hij benoemd aan het Parijse conservatorium.

Tot zijn vele leerlingen behoorden o.a. Pierre Boulez en Karlheinz Stockhausen.

Verder was Messiaen zijn hele leven organist van de St. Trinité in Parijs.

Quatuor pour la fin du Temps werd geschreven in krijgsgevangenschap. Met 3 medegevangenen kreeg het zijn eerste uitvoering in Barak Stalag VIII-A.

Dit gehele werk is gebaseerd op Hoofdstuk 10 uit de Openbaring van Johannes. Het stuk omvat 8 delen en is geschreven voor viool, klarinet, cello en piano.

In tegenstelling tot de 7 andere delen die de apocalypse verklanken is deel III: *Abîme des oiseaux* voor klarinet solo, een verlangen naar vrijheid, licht en eeuwigheid, gesymboliseerd door vogelgezang.

Maurice Ravel

Maurice Ravel werd geboren in 1875 in Cibourne (Pyreneën). Vanaf 1889 studeerde hij bij Charles de Bériot klavier en compositie bij Gabriel Fauré aan het Parijse Conservatoire.

In de jaren '90 kwam hij in contact met Satie en zoals velen werd ook hij door deze persoonlijkheid beïnvloed. De Falla raakte in Ravel geïnteresseerd nadat hij de eerste uitvoering had gehoord van diens *Rhapsodie espagnole* in 1908.

Tussen 1909 en 1912 componeerde Ravel in opdracht van de bekende Russische danser en choreograaf Diaghilev het ballet *Daphnis et Chloé*. Een jaar later ontmoette Ravel Stravinsky en samen werkten zij aan de orkestratie van Moussorgski's opera *Khovanshina*.

Na de Eerste Wereldoorlog trok hij zich terug in 'Belvédère', een kleine villa in Montfort-l'Amaury. In 1920 veroorzaakte Ravels weigering, om het kruis van het 'Légion d'honneur' in ontvangst te nemen, grote opschudding.

Behalve enkele Europese reizen naar Wenen, Venetië, Nederland en Engeland maakte hij een toernee (1927-28) door Amerika, waar hij o.a. zijn eigen werken dirigeerde. Toen in 1928 Ravel opnieuw Engeland bezocht werd hem door de Universiteit van Oxford de doctorstitel 'honoris causa' verleend.

Tot zijn leerlingen behoorden o.a. Germaine Tailleferre, (Groupe des Six), Sir Lennox Berkeley en Vaughan Williams.

De *Sonatine* voor piano werd in 1905 geschreven naar aanleiding van een, in een Frans-Engels weekblad *Critical Review*, uitgeschreven prijsvraag, met als opdracht een eerste deel van een pianosonatine te schrijven.

Het tijdschrift hield korte tijd daarna op te bestaan en Ravel voltooide de *Sonatine* door er nog twee delen bij te componeren.

Darius Milhaud

Darius Milhaud werd geboren in 1892 in Aix-en-Provence, waar zijn familie van de handel in amandelen leefde. In 1889 kreeg hij zijn eerste vioollessen en op 12-jarige leeftijd kwam hij, door het studeren van een strijkkwartet van Debussy, in contact met de 'hedendaagse' muziek. Milhaud ging in 1909 naar Parijs om zijn studie aan het conservatorium af te maken. Daar kreeg hij o.a. les van Paul Dukas en Widor. Ook volgde hij directielessen aan de Scola Cantorum bij Vincent d'Indy. In deze periode behoorde hij tot de kring rond het Russische ballet van Diaghilev. Om gezondheidsredenen werd Milhaud van de militaire dienst vrijgesteld en in 1916 vertrok hij naar Rio de Janeiro als attaché van de toenmalige ambassadeur van Frankrijk, Paul Claudel. Deze dichter en schrijver, met wie Milhaud nauw bevriend was geraakt, zou nog vele libretti voor Milhauds opera's schrijven. In 1918 keerde hij naar Parijs terug en sloot zich, samen met Jean Cocteau en Erik Satie, aan bij de 'Nouveaux Jeunes'. Ook behoorde hij tot de 'Groupe des Six'. Zijn eerste grote succes behaalde hij met zijn orkestfantasie *Le bœuf sur le Toit* (tekst J. Cocteau en decor Dufy). In 1925 trouwde hij zijn nicht Madeleine Milhaud. Overal werd hij uitgenodigd, reisde door heel Europa en ten slotte ook naar Rusland en de Verenigde Staten. Milhaud, die zichzelf altijd betitelde als 'Français de Provence de religion israélite' besloot in 1940 na het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog samen met zijn vrouw en zoon naar de Verenigde Staten te gaan. Hij kreeg een professoraat aan het Mills College in Oakland (Californië). In de oorlog verloor hij behalve zijn beide ouders nog vele andere familieleden. In 1947 keerde hij naar Parijs terug, waar hij benoemd werd tot docent aan het conservatorium (compositie). Ook bleef hij verbonden aan het Mills College en verdeelde zijn tijd tussen Oakland en Frankrijk. Milhaud overleed op 82-jarige leeftijd. Hij liet een immens oeuvre na van ca. 400 werken.

Schönberg schreef in 1922, als antwoord op en brief waarin

Alexander Zemlinsky over Milhaud, als onbeduidende componist gesproken had: 'nun zum, "unbedeutenen" Milhaud. Ich halte das nicht für richtig. Milhaud scheint mir der bedeutendste Repräsentant der augenblicklichen Richtung in allen romanische Ländern: des Polytonalismus. Ob er mir gefällt, ist dabei Nebensache. Aber ich finde ihm sehr talentiert.' (A. Schönberg, Ausgewählte Briefe, Mainz 1958 Scholt)

Milhaud schreef zijn Sonate voor fluit, hobo, klarinet en piano na zijn terugkeer uit Rio de Janeiro in 1918.

Teksten: Marieke Teutscher

Franse Blaasmuziek

De kern van het ensemble bestaat uit Joep Terwey, fagot; George Pieterse, klarinet en ondergetekende, hobo.

De vriendschap en samenwerking dateert al uit onze studietijd in Amsterdam en het Nederlands Blazers Ensemble. Een Promenos-concert in 1979 was een goede gelegenheid om de samenwerking weer op te pakken. Voor programma's waarvoor het trio wordt uitgebreid met hoorn is er voor ons maar één: Vicente Zarzo.

Voor de twee Franse programma's in het Holland Festival hebben we twee gasten uitgenodigd, te weten de jonge solo-fluitist van het Residentie Orkest, Jacques Zoon en de bekende Franse pianist Pascal Rogé.

Han de Vries

Joep Terwey werd in 1936 te Amsterdam geboren. Aan het Amsterdams Conservatorium studeerde hij aanvankelijk viool en later fagot bij de toenmalige solo-fagottist van het Concertgebouw, Thom de Klerk.

Joep Terwey is sinds 1964 solo-fagottist van het Concertgebouworkest waarmee hij vele tournees maakte. Voorts maakt hij deel uit van het Nederlands Blazers Ensemble.

George Pieterse werd in 1942 geboren en ontving zijn opleiding aan het Amsterdams Muzieklyceum bij Jos D'hondt. Hij maakte achtereenvolgens deel uit van het Radio Filharmonisch Orkest, het Gelders Orkest en het Rotterdams Philharmonisch Orkest, tot hij in 1975 werd benoemd tot solo-klarinetist bij het Concertgebouworkest. Daarnaast treedt hij op als solist en kamermuzikant, onder meer met het Rondon Kwartet.

Hij maakte diverse grammofoonopnamen, o.a. met Elly Ameling (Schuberts *Der Hirt auf den Felsen*), het Grumiaux Kwartet (Klarinetkwartet van Mozart) en het Beaux Arts Trio (Beethoven en Brahms).

Met het Concertgebouworkest o.l.v. Bernard Haitink maakte hij een opname van de *Klarinet-rapsodie* van Debussy. Met pianist Hepzibah Menuhin maakte hij een opname van de klarinetsonates van Brahms en met het Rondon Kwartet een grammofoonplaat met Messiaens *Quatuor pour la fin du temps*.

Han de Vries wordt beschouwd als een der beste hoboïsten van onze tijd. Hij werd geboren in 1941 in Den Haag en studeerde aan het Koninklijk Conservatorium bij Jaap Stotijn, een studie die hij in 1962 met het behalen van de Prix d'Excellence besloot na studies met Haakon Stotijn in Amsterdam.

Na de dood van Haakon Stotijn in 1964 werd Han de Vries als zijn opvolger benoemd aan het Amsterdams Conservatorium (nu het Sweelinck Conservatorium). In hetzelfde jaar werd hij benoemd tot eerste hoboïst van het Concertgebouworkest, een positie die hij zeven jaar lang behield. Han de Vries heeft als lid van diverse internationaal

Vicente Zarzo

geroemde ensembles opgetreden; hij maakte deel uit van het Nederlands Blazers Ensemble, het Danzi Kwintet en het Nederlands Kamerorkest. Thans heeft hij als solist een zeer druk bezette agenda en engagements voeren hem naar vele landen van Europa.

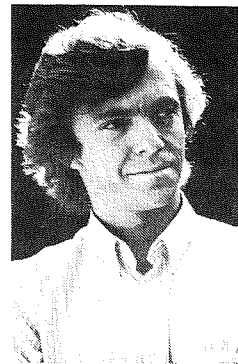
Hoewel Han de Vries door zijn plaatopnamen in de hele wereld bekend is om zijn uitvoeringen van het barokke en klassieke repertoire, is hij een musicus met grote belangstelling voor het hedendaagse repertoire en doet zoveel mogelijk om dit repertoire voor hobo uit te breiden. Vele componisten hebben voor Han de Vries werken geschreven zoals o.a. Louis Andriessen, Peter Schat, Morton Feldman en Bruno Maderna.

Vicente Zarzo, geboren in Valencia, waar hij aan het conservatorium muziek studeerde en deze studie afsloot met een bijzondere onderscheiding. Daarna studeerde hij bij Hans Noeth. Hij heeft deel uitgemaakt van het Symphonie Orkest van Valencia, het Opera Orkest van Barcelona, het Nationaal Orkest van Reykjavik, het American Wind Symphony Orchestra in Pittsburgh en het Nationaal Orkest van Mexico. In 1963 ontving hij van de Unio Mexicana de Cronistas de Teatro Y Muscia, de jaarlijkse onderscheiding voor de beste instrumentalist en concertist. Zarzo is leraar aan het Institute for Advanced Musical Studies in Montreux en treedt regelmatig op in binnen- en buitenland. Tevens is hij leraar aan het Koninklijk Conservatorium en het Sweelinck Conservatorium en solo-hoornist bij het Residentie Orkest.

Jacques Zoon vervolgde na het gymnasium zijn fluitstudie, waaraan hij als 9-jarige was begonnen, bij Koos Verheul en Harrie Starreveld aan het Sweelinck Conservatorium te Amsterdam.

In 1981 won hij de tweede prijs in het Willem Pijper Concours.

Hij maakte deel uit van het Nationaal Jeugdorkest en vervolgens gedurende 5 jaar van het EEG-jeugdorkest onder leiding van Claudio Abbado en gast-dirigenten als

Pascal Rogé

Barenboim, Solti, Simonov, Dorati en Bernstein. Hij speelde als solo-fluitist in het Kamerorkest van Europa, in het Amsterdams Philharmonisch Orkest en thans nog in het kamerorkest Per Musica, waarmee hij soleerde in Londen (1983).

In september 1985 werd hij aangesteld als solo-fluitist van het Residentie Orkest.

Pascal Rogé werd in 1951 in Parijs geboren en vertegenwoordigt de derde generatie van musici in zijn familie. Zijn moeder, een organiste, gaf hem zijn eerste pianolessen toen hij pas vier jaar oud was, hetgeen leidde tot zijn eerste optreden met orkest op 11-jarige leeftijd, waarna hij toegelaten werd tot het conservatorium van Parijs. Vier jaar later studeerde hij daar af met eerste prijzen voor piano en kamermuziek.

De grootste invloed op Pascal Rogé's muzikale ontwikkeling waren echter de drie jaren die hij na zijn conservatoriumopleiding studeerde bij Julius Katchen.

Rogé's triomfale debuutrecitals in Londen en Parijs op 17-jarige leeftijd werden gevolgd door zijn eerste plaatopnamen. Hij won vervolgens de eerste prijs van het Long-Thibaud Concours en sinds die tijd hebben zijn engagements hem overal ter wereld doen optreden, met 's werelds beroemdste orkesten en dirigenten.

Jacques Zoon